

Zelenikras

Pivški list

GLASILO
OBČINE PIVKA

letnik 6
januar 2016
št. 44

EKOLOŠKO KMETIJSTVO, KMETIJSTVO PRIHODNOSTI

Informacijska točka Europe Direct Primorsko-notranjske regije, RRA Zeleni kras in Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom so v torek, 22. decembra, v Krpanovem domu pripravili PREDAVANJE O EKOLOŠKEM KMETIJSTVU z namenom, da konvencionalne kmete spodbudijo k ekološkemu načinu razmišljanja in kmetovanja, slednje zagotavlja možnost vse večje prodaje, hkrati pa ohranja in varuje okolje ter ugodno vpliva na naše zdravje.

Promet z eko živili v svetu že nekaj let dosega zelo visoko rast. Nič več ni le tržna niša, temveč vse pomembnejši del osnovne ponudbe, brez katere ne more nobena trgovska veriga. Na eko živila se vse bolj navezuje tudi kakovostna gostinska in turistična ponudba (wellness, slow food ...). Ekološko kmetijstvo je pomembno, ker je trajnostno in tako pozitivno prispeva k varstvu tal, vode in podnebja, poleg tega pa ugodno vpliva na naše zdravstveno stanje.

Tamara Urbančič, aktivistka na področju ekološkega kmetijstva je povedala, da povpraševanje po eko živilih v Sloveniji raste, a registrirane ekološke kmetije za zdaj pridelajo le 20 odstotkov od vseh ekoloških živil, ki se pojavljajo na našem trgu. Možnosti za uspešno prodajo eko izdelkov so torej neštete in zagotovljene. Tudi javni zavodi so dolžni nabaviti vsaj 10 % ekoloških živil oz. živil iz preusmeritve. V naši regiji se šole povezujejo predvsem z eko mlekarno Krepko, ker se eko sadje in zelenjava težko dobita. Na področju eko kmetijstva pa sicer v regiji prevladuje živinoreja, čeprav je povpraševanje potrošnikov največje po svežih vrtninah, sadju in nemesnih predelanih živilih (mlevski in mlečni izdelki).

Delež ekoloških kmetijskih zemljišč V Sloveniji je v letu 2013 obsegal komaj 8,4 % vseh kmetijskih zemljišč v obdelavi, večinoma pa se na teh zemljiščih prideluje ekološka trava za prirejo eko mesa. Ekoloških kmetij vključenih v kontrolo je bilo v letu 2015 komaj 4,6 %, kar nas uvršča na rep evropskih držav.

Pomembno je torej spodbujanje ekološkega kmetijstva. Kmetje, ki se odločijo za ekološko kmetovanje, so do dveh let vključeni v preusmeritveni program, v tem času so upravičeni do ekoloških subvencij. Najpozneje v dveh letih prejmejo ekološki certifikat s strani organizacij, ki so pooblaščenice za preverjanja stanja na kmetijskih gospodarstvih, to pomeni, da izvajajo kontrolo in jemljejo vzorce ter ugotavljajo skladnost s predpisi ekološkega kmetovanja. Pri nas to nalogo opravljajo: Inštitut KON-CERT Maribor, IKC Inštitut za kontrolo in certifikacijo UM in Bureau veritas. Po novem je potreben preusmeritveni načrt, ki ga pripravi kmetijska svetovalna služba. Ostali vstopni pogoji za pridobitev statusa ekološke kmetije pa so: kmetijsko gospodarstvo vpisano v register kmetijskih gospodarstev, min. površine od 0,1 ha do 1 ha glede na kulturo, ter vsakoletno obvezno usposabljanje (6ur) s področja ekološkega kmetijstva. Ekološki kmetje so deležni različnih subvencij ter ostalih spodbud, ki jih omogoča EU oziroma programi za razvoj podeželja.

Tamara Urbančič je v nadaljevanju opozorila na nevarnosti konvencionalnega kmetijstva in predlagala ekološko kmetovanje,

ki je prijazno do okolja in našega zdravja. FURS-ovo poročilo o nacionalnem monitoringu živil na ostanke pesticidov iz leta 2009 pravi, da so ostanke pesticidov v otroški hrani pod mejo detekcije, približno polovico naključno pregledanega sadja in zelenjave pa vsebuje ostanke od enega do 12 pesticidov, od tega v 2 % vzorcev nad dovoljeno mejo. Kar pomeni, da je spodbujanje otrok k zauživanju sadja in zelenjave dvorezen meč, saj tako pojedjo kar precej kemičnih substanc, ki lahko negativno vplivajo na njihovo zdravje in razvoj, saj je precej pesticidov prepoznanih kot hormonskih motilcev.

Glede vplivov pesticidov na zdravje otrok je bilo narejenih več raziskav v svetu, ki potrjujejo negativni vpliv na njihovo zdravje. Tako naj bi ostanke organofosforinih pesticidov v hrani pomembno vplivali na razvoj možganskih funkcij. Ni odveč poudariti tudi izsledke ene od italijanskih raziskav, v kateri so ugotovili, da je vsebnost omenjenih pesticidov v urinu otrok, ki so se prehranjevali konvencionalno, pribl. osemkrat večja od otrok, ki so jedli pretežno ekološko hrano.

V drugem delu je svoje delo predstavila **Milena Šlošel**, univ. dipl. inž. kmetijstva, mlada ekološka kmetica iz Sabonj, ki se z ekološkim kmetijstvom ukvarja že od leta 1999. Začela je z ekološko živinorejo, tako kot njeni domači, a se je preusmerila v ekološko zelenjadarsko in skupaj s partnerjem kmetovanje bistveno razširila z dokupom novih obdelovalnih površin v letu 2005. V letu 2007 sta že žela prve uspehe lastnega dela in začela z uspešno prodajo na Pogačarjevem trgu v Ljubljani, kjer še danes vsako soboto prodata skorajda vso zelenjavo, ki jo pridelata. Na njihovi kmetiji gojita raznovrstne poljščine in vrtnine, od fižola, čebule, česna, solate, korenja do artičok, imata pa tudi manjši sadovnjak. Površine zalivata z vodo iz vodnega zbiralnika, imata sončno elektrarno namenjeno črpanju oz. zalivanju, kupujeta ekološka semena in postavila sta manjši rastlinjak za vzgojo sadik. Njuna kmetija obsega 2,5 ha in zadostuje za dostojen mesečni zaslužek. Proizvodnjo in posledično prodajo bi lahko še povečala, a trenutno se jima zdi pomembnejše, da se postopoma širita in si ne nalagata nepotrebnega stresa.

Milena Šlošel meni, da je eko kmetijstvo edina prava pot, če želimo, da bodo generacije zanamcev jedle zdravo hrano, dihale čist zrak, pile čisto vodo in imele zdravo potomstvo. Zase pravi, da se je za tovrstno kmetijstvo odločila tudi zato, ker lahko ponoči mirno spi, saj ve, da prejšnji dan ni s FFS-ji pobila milijarde mikroorganizmov, ampak je mogoče ustvarila pogoje za preživetje takšne količine, ker ve da ne dela dobro samo zase, ampak hkrati tudi za naravo in za nekoga, ki bo take pridelke jedel, ker dela za višje cilje in za svetlo prihodnost. Vse to je bilo že nešteto povedano, je pa res, da s temi besedami verjetno ne bomo prepričali nobenega kmeta, da bo postne eko kmet. Dodaja, da je danes žal prevladujoča spodbuda denar in nas običajno le zdravstvene težave soočijo, da začnemo do sebe in okolja prijazneje razmišljati ter delovati.

BODIMO ODGOVORNI LASTNIKI SVOJIH KOSMATINCEV

Da rek »pes, človekov najboljši prijatelj« res drži, boste zagotovo vedeli vsi, ki imate doma majhne ali tudi večje kosmatince. Ljubezen in navezanost, ki jo vzpostavimo s svojim kosmatim družinskim članom, je za marsikoga nepogrešljiva. Vendarle pa so hišni ljubljenci odgovornost, ki se jo je potrebno zavedati že od samega začetka.

S tem namenom je bilo v decembru, v organizaciji Turističnega društva Pivka, Kinološkega društva Šavs ter Kinološke enote za reševanje, v Pivki organizirano predavanje Sreča na vrvcu – pasji mladič prej in potem. Namen predavanja je bil informirati laično javnost o odgovornem pasjem lastništvu, pravilni izbiri pasme ter kako pripraviti družino in dom na novega štirinožnega člana. Vendarle gre pri tem za določene omejitve, tudi obveznosti, ki zahtevajo prilagoditve v družini in vsakdanjem življenju.

Da bi bili kužki prijeten del naših življenj in bi bilo v njihovi družbi tako vam kot tudi mimoidočim prijetno, je na tem mestu smiselno opozoriti tudi na vlogo, ki jo imajo psi in njihovi lastniki v našem domačem okolju. Predvsem velja opomniti na nekatera predpisana pravila, ki veljajo glede sprehajanja psov in čiščenja za njimi, saj je marsikje zaznati, da se lastniki psov tega ne držijo, in s tem onesnažujejo okolico, včasih tudi po nepotrebnem ustrahujejo in motijo mimoidoče.

Glede na veljavni Odlok o urejanju, vzdrževanju in čiščenju javnih zelenih površin na območju Občine Pivka (18. in 19. člen), so **dolžnosti in odgovornosti lastnika psa** naslednje:

- Na javnih zelenih površinah (površinah, katerih raba je pod enakimi pogoji namenjena vsem, kot so parki, zelenice, rekreacijske površine in podobno) ter drugih zelenih površinah v lasti pravnih in fizičnih oseb ter na drugih gosto naseljenih območjih občine, ki so namenjena pešcem, se **psi lahko vodijo le na povodcu**.
- Lastniki in vodniki psov morajo z javnih površin, stopnišč in vhodov v stanovanjskih zgradbah na območju Občine Pivka **sproti odstranjevati pasje iztrebke**.
- **Prepovedano je zadrževanje psov na stadionu in otroškem igrišču v Pivki** ter zelenici v bližini vzgojno-varstvenih in šolskih ustanov ter na površinah, ki so označene s posebnimi oznakami.

Občina Pivka bo do spomladi na več lokacijah namestila koše za pasje iztrebke. Vse ljubitelje psov se ob tem poziva k vestnemu in odgovornemu ravnanju ter čiščenju, sicer se bo v prihodnje v ta namen izvajalo nadzore, katerih namen ni omejevanje ali izražati nezaželenost do naših hišnih ljubljencev, ki jih imamo vsi zelo radi, temveč gre za spoštljiv odnos do okolja in ljudi, s katerimi soustvarjamo prijetno, čisto in varno lokalno skupnost.

Poskrbimo, da bodo tudi mimoidoči in sosedje imeli radi naše pse!

ZBIRALNA AKCIJA ZA VESELE PASJE IN MAČJE TAČKE

Še en veseli december, še eni prazniki ... čas novih sklepov, lepih misli, svežih želja ... novo leto. Večeri so dolgi, zunaj je mraz in radi posedimo v toplem zavetju svojega doma in se pocrkljamo s svojimi hišnimi ljubljenci. A žal nekatere živali nimajo sreče, da bi imele odgovorne in ljubeče lastnike. In nimajo sreče, da bi imele topel domek, varno zavetje, dobro hrano. Vse preveč kužkov in muc tava po naših ulicah v boju za preživetje in zavetišča so prepolna ...

In prav zato, da bi živalim, ki so nastanjene v zavetiščih, vsaj malce olajšali in polepšali zimski čas, smo se v Komisiji za članice pri Gasilski zvezi Postojna odločile, da izvedemo zbiralno akcijo.

Zbirali bomo: brikete ter mokro hrano za pse in muce, povodce, igračke in ostalo opremo, ki zavetiščnikom pride prav.

Trajanje zbiralne akcije: 10. 12. 2015 - 31. 1. 2016

Lokacije zbiranja:

- Gasilski dom PGD POSTOJNA, Ulica 1. maja 7, 6230 POSTOJNA, pri dežurnem gasilcu.

- Knjigarna SPONKCA, Kolodvorska 7, 6257 PIVKA,

Informacije na: 041/883 265 - Petra

V kolikor bi radi darovali, pa stvari ne morete prinesiti na nobeno od lokacij, se lahko dogovorimo za prevzem.

Vse se da dogovoriti ...

Vsak priboljšek šteje! Živali nam bodo hvaležne!

Komisija za članice GZ Postojna

